

Informacja o postanowieniach z wzorca umownego
Ogólne Warunki Ubezpieczenia Sprzętu Elektronicznego

Rodzaj informacji	Dotyczy	Nr jednostki redakcyjnej wzorca umownego
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	Rozdział I – szkody materialne	
	Przedmiot ubezpieczenia	§ 3.
	Zakres ubezpieczenia	§ 4.
	Rozdział II – ubezpieczenie wymiennych nośników danych oraz danych	
	Przedmiot ubezpieczenia	§ 10.
	Zakres ubezpieczenia	§ 11.
	Rozdział III – ubezpieczenie kosztów dodatkowych	
	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	§ 17.
	Klauzule i postanowienia generalne dla rozdziałów I, II i III	
	Miejsce ubezpieczenia	§ 24.
	Czas trwania umowy ubezpieczenia	§ 28.
	Klauzula nr 007	
	Klauzula 101	
	Klauzula 102	
	Klauzula 147	
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	Definicje	§ 2. Pkt. 3
	Rozdział I – szkody materialne	
	Zakres ubezpieczenia	§ 4. Ust. 4-7
	Suma ubezpieczenia	§ 5. Ust. 1
	Wyłączenia szczegółowe	§ 7.
	Ustalenie wysokości szkody	§ 8. Ust. 4, 7
	Ustalenie wysokości odszkodowania	§ 9. Ust. 1. Pkt 2), Ust. 2-3, 5
	Rozdział II – ubezpieczenie wymiennych nośników danych oraz danych	
	Suma ubezpieczenia	§ 12.
	Wyłączenia szczegółowe	§ 14.
	Ustalenie wysokości szkody	§ 15. Ust. 4
	Ustalenie wysokości odszkodowania	§ 16. Ust. 1 pkt. 2), Ust. 2-3
	Rozdział III – ubezpieczenie kosztów dodatkowych	
	Suma ubezpieczenia	§ 18. Ust. 3-4
	Wyłączenia szczegółowe	§ 21.
	Ustalenie wysokości szkody	§ 22. Ust. 3
	Ustalenie wysokości odszkodowania	§ 23.

Klauzule i postanowienia generalne dla rozdziałów I, II i III	
Wyłączenia ogólne	§ 25.
Zawarcie umowy ubezpieczenia	§ 26. Ust. 6
Składka ubezpieczeniowa	§ 27. Ust. 3
Obowiązki ubezpieczającego	§ 39. Ust. 4-5
Podwójne lub wielokrotne ubezpieczenie	§ 31.
Zabezpieczenie prawa do regresu	§ 34. Ust. 4
Klauzula nr 007	
Klauzula 101	
Klauzula 102	
Klauzula 147	

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

§ 1. POSTANOWIENIA WSTĘPNE

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia sprzętu elektronicznego (zwane dalej ogólnymi warunkami) stanowią podstawę do zawierania umów ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk jego utraty lub uszkodzenia pomiędzy Avivą Towarzystwem Ubezpieczeń Ogólnych SA (zwanym dalej Aviva) a osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej (zwanymi dalej Ubezpieczającym).
2. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta również na cudzy rachunek (Ubezpieczonego). W takim przypadku postanowienia niniejszych ogólnych warunków dotyczące Ubezpieczającego mają również zastosowanie odpowiednio do Ubezpieczonego.

§ 2. DEFINICJE

Ilekcroć w niniejszych ogólnych warunkach, wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, a także w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia oraz w innych pismach i oświadczeniach składanych w związku z zawarciem lub wykonywaniem tej umowy używa się wymienionych poniżej terminów, należy przez nie rozumieć:

- 1) **System ubezpieczenia na sumy stałe**
System ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest na podstawie całkowitej wartości mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową.
- 2) **System ubezpieczenia na pierwsze ryzyko**
System ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest niezależnie od całkowitej wartości mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową. Ustalenie sumy ubezpieczenia można oprzeć o szacowaną maksymalną wysokość szkody, jaka może powstać wskutek zajścia zdarzenia losowego.
- 3) **Franszyza redukcyjna**
Ustalona w umowie ubezpieczenia wartość kwotowa lub procentowa, o jaką będzie pomniejszana wysokość każdego odszkodowania zgodnie z postanowieniami niniejszych ogólnych warunków.
- 4) **Wartość mienia:**
  - a) księgową (ewidencyjną) brutto
Wartość mienia, która zgodnie z ustawą o rachunkowości odpowiada wartości początkowej mienia, z uwzględnieniem kolejnych przeszacowań,
  - b) odtworzeniową (nową)
Wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych lub możliwie najbardziej zbliżonych parametrach powiększona o koszty transportu i montażu oraz wszelkie dodatkowe opłaty (w tym celne, jeżeli mają one zastosowanie),
  - c) rzeczywistą
Wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu jak w dniu poprzedzającym wydarzenie się szkody, tzn. przy uwzględnieniu faktycznego stopnia zużycia.
- 5) **Zdarzenie losowe**
Niezależne od woli Ubezpieczającego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, powodujące szkodę w ubezpieczonym mieniu.
- 6) **Kradzież z włamaniem**
Dokonany lub usiłowany zabór mienia z pomieszczenia, do którego sprawca dostał się po uprzednim usunięciu siłą lub przy użyciu narzędzi (w tym podrobionym kluczem lub kluczem oryginalnym, który zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku) istniejących zabezpieczeń lub, w którym ukrył się przed jego zamknięciem, pod warunkiem, że opuszczenie pomieszczenia wymagało od niego usunięcia siłą lub przy użyciu narzędzi istniejących zabezpieczeń.
- 7) **Rabunek**
Dokonany lub usiłowany zabór mienia przez sprawcę, który w tym celu:
  - a) użył przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność,
  - b) doprowadził do stanu nieprzytomności lub bezbronności lub działał w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu Ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność.

Niniejsze postanowienia mają również zastosowanie do przypadków, w których sprawca postępuje w opisany powyżej sposób bezpośrednio po dokonaniu kradzieży w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy.

Działania sprawcy skierowane wobec osób będących pracownikami firm ochrony mienia lub indywidualnie prowadzących działalność w zakresie ochrony mienia, z którymi Ubezpieczający zawarł umowę cywilnoprawną, będą traktowane na równi z działaniami wobec Ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność.

- 8) **Reklamacja**
wystąpienie, w tym skarga lub zażalenie, skierowane do Avivy przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, w którym Ubezpieczający, Ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Avivę,
- 9) **Wandalizm**
Rozmyślne uszkodzenie lub zniszczenie mienia przez osobę lub osoby trzecie (osoby niebędące stronami umowy ubezpieczenia).
- 10) **Koszty dodatkowe proporcjonalne**
Koszty ponoszone przez Ubezpieczającego przez cały okres odszkodowawczy w celu uniknięcia zakłócenia lub przerwania prowadzonej przez niego działalności, których wysokość uzależniona jest proporcjonalnie od czasu trwania okresu odszkodowawczego. Koszty te obejmują jedynie wydatki, których Ubezpieczający nie ponosił w trakcie prowadzenia działalności przed datą powstania szkody.
- 11) **Koszty dodatkowe nieproporcjonalne**
Koszty ponoszone przez Ubezpieczającego jednorazowo w celu uniknięcia zakłócenia lub przerwania prowadzonej przez niego działalności, których wysokość nie jest uzależniona od czasu trwania okresu odszkodowawczego. Koszty te obejmują jedynie wydatki, których Ubezpieczający nie ponosił w trakcie prowadzenia działalności przed datą powstania szkody.
- 12) **Okres odszkodowawczy**
Okres, który rozpoczyna się w dniu powstania szkody w mieniu objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach Rozdziału I niniejszych ogólnych warunków i trwa tak długo, jak szkoda ta powodować będzie konieczność ponoszenia kosztów dodatkowych proporcjonalnych i nieproporcjonalnych, mających na celu uniknięcie zakłócenia lub przerwania prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności nie dłużej jednak niż maksymalny okres odszkodowawczy.
- 13) **Maksymalny okres odszkodowawczy**
Maksymalny okres, rozpoczynający się w dniu powstania szkody, w którym Aviva może ponosić odpowiedzialność za koszty dodatkowe proporcjonalne i nieproporcjonalne ponoszone przez Ubezpieczającego.
- 14) **Okres wyczekiwania**
Okres rozpoczynający się w dniu powstania szkody w mieniu, po upływie którego rozpoczyna się odpowiedzialność Avivy za koszty dodatkowe proporcjonalne ponoszone przez Ubezpieczającego. Długość okresu wyczekiwania ustalona jest w dniach roboczych, za które uważa się dni robocze dla danego Ubezpieczającego.

ROZDZIAŁ I – SZKODY MATERIALNE

§ 3. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Na podstawie postanowień niniejszego Rozdziału ochroną ubezpieczeniową obejmowany jest sprzęt elektroniczny stanowiący własność Ubezpieczającego lub dla którego na Ubezpieczającym spoczywa obowiązek ubezpieczenia, używany do celów prowadzenia działalności, pod warunkiem że jest on zainstalowany, gotowy do eksploatacji po pozytywnym zakończeniu okresu rozruchu próbnego i testów (dla sprzętu, dla którego przeprowadzenie rozruchu oraz testów jest wymagane), co oznacza, że jego normalne działanie zostało rozpoczęte lub może być rozpoczęte w razie potrzeby.
2. Sprzęt elektroniczny objęty ochroną ubezpieczeniową pozostaje wyszczególniony w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.

§ 4. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wszelkie szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia, w miejscu i w trakcie okresu ubezpieczenia wskazanych w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, polegające na jego utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu w wyniku zaist-

nienia jakichkolwiek zdarzeń losowych, z zastrzeżeniem wyłączeń zawartych w niniejszych ogólnych warunkach oraz postanowień ust. 2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje w szczególności szkody powstałe w następująco:

- 1) niewłaściwej obsługi sprzętu elektronicznego, tj. nieostrożności, zaniedbania, niewłaściwego użytkowania, braku kwalifikacji, błędu operatora,
  - 2) wandalizmu,
  - 3) kradzieży z włamaniem lub rabunku,
  - 4) działania ognia (w tym również dymu i sadzy) oraz polegające na osmahleniu i przypaleniu, a także powstałe w następstwie wszelkiego rodzaju eksplozji, implozji, uderzenia pioruna, upadku statku powietrznego,
  - 5) zalania wodą z urządzeń wodno-kanalizacyjnych, powodzi, sztormu, wylewu wód podziemnych, a także czynników atmosferycznych w postaci mrozu, śniegu, deszczu, wilgoci, pary wodnej itp.,
  - 6) wiatru, gradu, lawiny, obsunięcia się ziemi,
  - 7) niewłaściwych parametrów prądu zasilania,
  - 8) przepięcia i innych skutków pośredniego uderzenia pioruna.
2. O ile nie umówiono się inaczej, niższe wyszczególnione mienie pozostaje objęte ochroną ubezpieczeniową tylko w odniesieniu do szkód powstałych w wyniku pożaru (rozumianego jako działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i jest w stanie rozprzestrzenić się samoistnie), zalania (rozumianego jako szkody spowodowane przez niekontrolowane wydostanie się wody, innych cieczy lub par z przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, przewodów i urządzeń technologicznych, jak również wydostanie się wody lub innego czynnika gaśniczego w wyniku samoczynnego uruchomienia się urządzeń gaśniczych z innych przyczyn niż pożar) oraz kradzieży z włamaniem:

- 1) lampy (np. lampy rentgenowskie, laserowe, elektronowe, jednakże z wyjątkiem lamp katodowych w komputerowych urządzeniach peryferyjnych),
  - 2) pośrednie nośniki obrazu (np. bębny selenowe).
3. Aviva odpowiada dodatkowo, w granicach sumy ubezpieczenia, za szkody w ubezpieczonym mieniu:
- 1) będące wynikiem skażenia lub zanieczyszczenia ubezpieczonego mienia, powstałe w następstwie wystąpienia co najmniej jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia,
  - 2) powstałe wskutek akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami losowymi objętymi umową ubezpieczenia.
4. W razie zajścia zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia, Aviva zwraca również Ubezpieczającemu, w granicach sumy ubezpieczenia:
- 1) koszty poniesione w celu zabezpieczenia ubezpieczonego mienia bezpośrednio zagrożonego szkoda,
  - 2) koszty wynikłe z zastosowania przez ubezpieczającego wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody w ubezpieczonym mieniu,

jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się nieskuteczne, z zastrzeżeniem, że w przypadku opisanym w § 9 ust. 2 koszty te zostaną zmniejszone w takim stosunku jak odszkodowanie, tj. proporcjonalnie do stopnia zaniżenia sumy ubezpieczenia mienia, bez względu na to, czy poniesione zostały na polecenie Avivy.

5. Jeżeli koszty określone w ust. 4 dotyczą łącznie mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego, Aviva pokrywa je w takiej proporcji do ogólnych kosztów poniesionych przez Ubezpieczającego, w jakiej wartość ubezpieczonego mienia pozostaje do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego.
6. Ochroną ubezpieczeniową pozostają także objęte, maksymalnie do 10% wysokości szkody, udokumentowane i uzasadnione koszty dodatkowe poniesione przez Ubezpieczającego z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych lub w dni ustawowo wolne od pracy oraz koszty frachtu ekspresowego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (z wyłączeniem frachtu lotniczego), pod warunkiem że koszty takie są niezbędne i zostaną poniesione w związku z pracami mającymi na celu naprawienie szkody objętej ochroną ubezpieczeniową na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia. W przypadku opisanym w § 9 ust. 2 koszty te zostaną zmniejszone w takim stosunku jak odszkodowanie, tj. proporcjonalnie do stopnia zaniżenia sumy ubezpieczenia mienia, bez względu na to, czy poniesione zostały na polecenie Avivy.
7. Dodatkowo, z zastrzeżeniem określenia stosownego limitu odpowiedzialności w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte udokumentowane i uzasadnione koszty:
  - 1) poniesione w związku z uprzątnięciem pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami rozbiórki i demontażu części niezdatnych do użytku,

ich wywozem, składowaniem lub utylizacją; ochrona obejmuje również koszty demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części ubezpieczonego mienia, jeżeli czynności takie są niezbędne w celu przeprowadzenia naprawy mienia dotkniętego szkodą; w żadnym wypadku nie będą pokrywane koszty związane z usunięciem zanieczyszczeń gleby lub wody i ich rekultywacją,

- 2) związane z ratowaniem mienia, inne niż określone w ust. 4 (np. dozór mienia, opłaty za przechowanie).

§ 5. SUMA UBEZPIECZENIA

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego. Suma ubezpieczenia wskazana w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Avivy, z zastrzeżeniem, że dla poszczególnych pozycji ewidencji sprzętu elektronicznego górną granicę odpowiedzialności stanowi suma ubezpieczenia ustalona dla danej pozycji.
2. Suma ubezpieczenia odpowiada wartości mienia ustalonej na dzień zgłoszenia do ubezpieczenia i może być określona wg wartości:
  - 1) księgowej (ewidencyjnej) brutto,
  - 2) odtworzeniowej (nowej).
3. W razie istotnego wzrostu poziomu kosztów lub cen w okresie ubezpieczenia (np. wskutek inflacji) Ubezpieczający zobowiązany jest do niezwłocznej zmiany sumy ubezpieczenia, w celu jej dostosowania do wymogów określonych w ust. 2. Podwyższenie sumy ubezpieczenia będzie skuteczne dopiero po potwierdzeniu tego faktu przez Avivę.

§ 6. SYSTEM UBEZPIECZENIA

Umowa ubezpieczenia zawierana jest w systemie na sumy stałe.

§ 7. WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLWE

Aviva nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

- 1) spowodowane wadami lub usterkami istniejącymi przed zawarciem lub w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których Ubezpieczający lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność, wiedziały lub przy zachowaniu należytej staranności mogły się dowiedzieć,
- 2) o charakterze następczym między innymi takie jak utrata zysku lub zwiększone koszty działalności powstałe w wyniku szkody, utrata wartości rynkowej, kary umowne, sądowe lub administracyjne, grzywny oraz jakiegokolwiek inne kary o charakterze pieniężnym lub odszkodowania o charakterze karnym,
- 3) za które, na podstawie obowiązujących przepisów prawa lub postanowień umowy, odpowiedzialne są osoby trzecie, działające w charakterze dostawcy, producenta, sprzedawcy, spedytora, przewoźnika lub też innego usługodawcy lub podwykonawcy,
- 4) powstałe w wyniku zamierzonego przeciążenia, doświadczeń lub eksperymentów,
- 5) wynikające z naturalnego zużycia lub starzenia się ubezpieczonego mienia w związku z jego normalnym użytkowaniem lub eksploatacją, a także wynikające z korozji, kawitacji, procesów oksydacyjnych lub powolnego i systematycznego oddziaływania warunków atmosferycznych,
- 6) powstałe wskutek kradzieży; wyłączenie niniejsze nie obejmuje szkód powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem i rabunku, które pozostają objęte ochroną ubezpieczeniową,
- 7) o charakterze wyłącznie estetycznym (takie jak zadrapania na powierzchniach malowanych lub polerowanych) nieograniczające w żaden sposób funkcjonalności sprzętu,
- 8) za które odpowiedzialność regulowana jest w prawie górniczym i geologicznym,
- 9) w elementach i materiałach, które z uwagi na swoje specyficzne przeznaczenie i warunki pracy ulegają szybkiemu zużyciu lub które podlegają okresowej wymianie w ramach konserwacji, zgodnie z instrukcją techniczną urządzenia i zaleceniami producenta; wyłączenie to dotyczy w szczególności materiałów pomocniczych, wymiennych elementów, np. głowic do drukarek, taśm do drukarek, pasków i łańcuchów napędowych, wymiennych nośników danych, źródeł światła, np. lamp gazowych i próżniowych, bezpieczników, baterii jednorazowych oraz wszelkiego rodzaju materiałów eksploatacyjnych; wyłączenie niniejsze nie dotyczy sytuacji, w których szkody w wymienionym mieniu są skutkiem zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową,
- 10) powstałe w wyniku niewyjaśnionego zniknięcia lub których powstanie zostało ujawnione dopiero podczas przeprowadzania inwentaryzacji,
- 11) powstałe w wyniku nieuczciwości osób, za które Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność, a także w wyniku usiłowania lub dokonania oszustwa, wyłudzenia lub wymuszenia rozbójniczego.

§ 8. USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY

1. Dla mienia ubezpieczonego wg wartości odtworzeniowej (nowej), wysokość szkody ustala się:
  - 1) w razie szkody częściowej, kiedy mienie nadaje się do naprawy lub remontu – jako niezbędne koszty naprawy lub remontu konieczne w celu przywrócenia uszkodzonemu mieniu poprzedniego stanu zdolności do użytku z włączeniem kosztów demontażu w celu wykonania naprawy i ponownego montażu, powiększone o koszt zwykłego transportu oraz wszelkie konieczne i uzasadnione opłaty dodatkowe (w tym celne, jeżeli mają one zastosowanie),
  - 2) w razie szkody całkowitej – jako koszt zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych lub możliwie najbardziej zbliżonych parametrach z włączeniem kosztów montażu, powiększone o koszt zwykłego transportu oraz wszelkie konieczne i uzasadnione opłaty dodatkowe (w tym celne, jeżeli mają one zastosowanie).
2. Dla mienia ubezpieczonego wg wartości księgowej (ewidencyjnej) brutto wysokość szkody ustala się na zasadach określonych w ust. 1, jednakże w żadnym wypadku całkowita wysokość szkody, ustalona zgodnie z postanowieniami niniejszych ogólnych warunków, nie może przekroczyć ustalonej dla danej pozycji sprzętu elektronicznego, zgodnie z ewidencją środków trwałych, wartości księgowej (ewidencyjnej) brutto.
3. Jeżeli napraw dokonano w warsztacie Ubezpieczającego, Aviva zapłaci koszt materiału i płac poniesiony w celu naprawy oraz rozsądny narzut procentowy na pokrycie kosztów ogólnych, z zastrzeżeniem, że ustalona w taki sposób wysokość szkody nie może być większa, niż określona na podstawie postanowień zawartych w ust. 1.
4. W razie zaniechania odtworzenia, naprawy lub remontu mienia dotkniętego szkodą, jej wysokość ustala się według kosztów wytworzenia lub naprawy potwierdzonych kalkulacją zleceniową lub ofertą dostawcy, z uwzględnieniem stopnia faktycznego zużycia ubezpieczonego mienia w dniu wydarzenia się szkody. W razie braku możliwości odtworzenia, naprawienia lub wyremontowania zniszczonego, utraconego lub uszkodzonego mienia ze względu na fakt niedostępności na rynku mienia o identycznych lub możliwie zbliżonych parametrach technicznych, wysokość szkody ustala się jak w zdaniu poprzedzającym.
5. Koszty napraw prowizorycznych zostaną poniesione przez Avivę, jeśli takie naprawy stanowią część napraw ostatecznych i nie zwiększą całkowitej wysokości szkody ustalonej zgodnie z powyższymi postanowieniami.
6. Wysokość szkody określa się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania.
7. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) jakichkolwiek kosztów związanych z koniecznością realizacji postanowień stosownego prawa dotyczącego konstrukcji budynków, budowli, maszyn i urządzeń, prac naprawczych lub remontowych, które Ubezpieczający jest zobowiązany ponieść dodatkowo, w związku ze zmianami jakichkolwiek przepisów prawa, które zostało ustanowione i weszło w życie w okresie ważności umowy ubezpieczenia,
  - 2) kosztów innowacji i ulepszeń.

§ 9. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody z uwzględnieniem następujących zasad:
  - 1) do ustalonej wysokości szkody dolicza się poniesione przez Ubezpieczającego uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mowa w § 4 ust. 4 i 6,
  - 2) od ustalonej wysokości szkody odejmuje się wartość tej części mienia dotkniętego szkodą, które z uwagi na rodzaj lub rozmiar uszkodzeń nadaje się jeszcze do dalszego użytku, sprzedaży lub przeróbki.
2. W razie zadeklarowania przez Ubezpieczającego sumy ubezpieczenia poniżej faktycznej wartości przedmiotu ubezpieczenia (przy uwzględnieniu rodzaju deklarowanej wartości wskazanego w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia), naliczone odszkodowanie zostanie zmniejszone w takiej proporcji, w jakiej pozostaje zadeklarowana suma ubezpieczenia do faktycznej całkowitej wartości przedmiotu ubezpieczenia w dniu powstania szkody. Poprawność zadeklarowanych sum ubezpieczenia będzie weryfikowana dla poszczególnych pozycji sprzętu elektronicznego zgodnie z prowadzoną przez Ubezpieczającego ewidencją sprzętu elektronicznego. Zasada niniejsza nie będzie miała zastosowania dla mienia ubezpieczonego w wartości odtworzeniowej (nowej), jeżeli zadeklarowana suma ubezpieczenia będzie mniejsza od faktycznej wartości przedmiotu ubezpieczenia o nie więcej niż 10 proc.
3. W razie zadeklarowania przez ubezpieczającego sumy ubezpieczenia powyżej faktycznej wartości przedmiotu ubezpieczenia (przy uwzględnieniu rodzaju deklarowanej wartości wskazanego w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia) w dniu zawarcia umowy ubezpie-

czenia, Aviva odpowiada tylko do wysokości faktycznej szkody.

4. Do wartości wyliczonego odszkodowania dolicza się poniesione przez Ubezpieczającego uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mowa w § 4 ust. 7.
5. Od ostatecznej wartości wyliczonego odszkodowania ustalonej zgodnie z postanowieniami ust. 1 – 4 potrąca się franszyzy redukcyjne w wysokości wskazanej w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.

ROZDZIAŁ II – UBEZPIECZENIE WYMIENNYCH NOŚNIKÓW DANYCH ORAZ DANYCH

§ 10. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Na podstawie postanowień niniejszego Rozdziału ochroną ubezpieczeniową obejmowane są wszelkie dane nadające się do bezpośredniego przetwarzania przez elektroniczne systemy przetwarzania danych oraz wymienne nośniki danych, stanowiące własność Ubezpieczającego.
2. Za dane obejmowane ochroną ubezpieczeniową uważa się:
  - 1) dane ze zbiorów danych i baz danych, dane archiwalne oraz kopie zapasowe,
  - 2) licencjonowane systemy operacyjne i programy wchodzące w ich skład,
  - 3) licencjonowane programy standardowe produkcji seryjnej,
  - 4) programy aplikacyjne pochodzące z produkcji jednostkowej.
3. Za nośniki danych obejmowane ochroną ubezpieczeniową uważa się materiały umożliwiające gromadzenie informacji i nadające się do odczytu maszynowego, z zastrzeżeniem, że nośniki takie są objęte ochroną tylko wówczas, gdy istnieje możliwość ich wymiany (np. wymiwalne dyski magnetyczne i optyczne, taśmy magnetyczne, dyskietki, kasyety do streamera, płyty CD i DVD).

§ 11. ZAKRES UBEZPIECZENIA

Ochroną ubezpieczeniową objęte są wszelkie szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia, w miejscu i w trakcie okresu ubezpieczenia wskazanych w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, polegające na jego utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu w wyniku zaistnienia jakichkolwiek zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia w ramach Rozdziału I niniejszych ogólnych warunków, z zastrzeżeniem wyłączeń szczegółowych zawartych w niniejszym Rozdziale.

§ 12. SUMA UBEZPIECZENIA

Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego na podstawie kosztu odtworzenia wymiennych nośników danych oraz niezbędnych i uzasadnionych kosztów odtworzenia danych zawartych na nośnikach. Suma ubezpieczenia wskazana w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Avivy.

§ 13. SYSTEM UBEZPIECZENIA

Umowa ubezpieczenia zawierana jest w systemie na pierwsze ryzyko.

§ 14. WYŁĄCZENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Z zachowaniem wyłączeń zawartych w § 7, Aviva nie ponosi dodatkowo odpowiedzialności za szkody:
  - 1) w nośnikach danych zamontowanych na stałe w urządzeniach bez możliwości ich wymiany (np. niewymienialne twarde dyski, pamięci półprzewodnikowe, itp.),
  - 2) w danych zapisanych jedynie w pamięci głównej jednostki centralnej lub pamięci operacyjnej,
  - 3) danych, które zostały wpisane, zgromadzone lub przetworzone w jakikolwiek sposób po zaistnieniu zdarzenia losowego,
  - 4) spowodowane oddziaływaniem pola magnetycznego,
  - 5) polegające na utracie danych, powstałe wskutek ich nieuważnego lub pomyłkowego usunięcia,
  - 6) wynikające z wadliwej konserwacji i niezgodnego z warunkami technicznymi przechowywania nośników danych,
  - 7) powstałe w wyniku wadliwego działania napędów dyskowych,
  - 8) o charakterze następczym, między innymi takie jak utrata zysku, zwiększone koszty działalności powstałe w wyniku szkody (inne niż obejmowane ochroną ubezpieczeniową zgodnie z postanowieniami niniejszego Rozdziału), utrata wartości rynkowej, kary umowne, sądowe lub administracyjne, grzywny oraz jakiegokolwiek inne kary o charakterze pieniężnym lub odszkodowania o charakterze karnym.

2. Ponadto Aviva nie ponosi odpowiedzialności za:
- 1) dodatkowe koszty (polegające np. na zakupie nowej licencji) powstałe w związku z faktem, że dane lub programy były zabezpieczone przed kopiowaniem lub dostępem,
  - 2) koszty wynikłe z błędnego programowania.

§ 15. USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY

1. Jako wysokość szkody przyjmuje się wartość niezbędnych kosztów poniesionych w związku z:
  - 1) ponowną instalacją, wymianą lub odtworzeniem programów określonych w § 10 ust. 2 pkt. 2)-4),
  - 2) odtworzeniem danych określonych w § 10 ust. 2 pkt. 1), rozumianych jako koszty wprowadzenia danych z nośników zawierających zapasowe kopie danych lub koszty ręcznego wprowadzenia danych z oryginalnych dokumentów,
  - 3) odtworzeniem wymiennych nośników danych.
2. Jeżeli dane, o których mowa w § 10 ust. 2 pkt. 1), nie zostały odtworzone w ciągu 12 miesięcy od dnia powstania szkody, jako wysokość szkody przyjmuje się wyłącznie koszty odtworzenia wymiennych nośników danych, na których były zapisane, pod warunkiem że nośniki te pozostawały objęte ochroną ubezpieczeniową zgodnie z postanowieniami niniejszego Rozdziału.
3. Wysokość szkody określa się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania.
4. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej, pamiątkowej lub sentymentalnej,
  - 2) kosztów innowacji i ulepszeń.

§ 16. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody z uwzględnieniem następujących zasad:
  - 1) do ustalonej wysokości szkody dolicza się poniesione przez Ubezpieczającego uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mowa w § 5 ust. 4,
  - 2) od ustalonej wysokości szkody odejmuje się wartość tej części mienia dotkniętego szkodą, które z uwagi na rodzaj lub rozmiar uszkodzeń nadaje się jeszcze do dalszego użytku, sprzedaży lub przeróbki.
2. W razie zadeklarowania przez Ubezpieczającego sumy ubezpieczenia powyżej faktycznej wartości przedmiotu ubezpieczenia w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, Aviva odpowiada tylko do wysokości faktycznej szkody.
3. Od ostatecznej wartości wyliczonego odszkodowania ustalonej zgodnie z postanowieniami ust. 1 i 2 potrąca się franszyzy redukcyjne w wysokości wskazanej w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.

ROZDZIAŁ III – UBEZPIECZENIE KOSZTÓW DODATKOWYCH

§ 17. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Na podstawie postanowień niniejszego Rozdziału ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte niezbędne i uzasadnione koszty dodatkowe proporcjonalne i nieproporcjonalne, które Ubezpieczający jest zmuszony ponieść w następstwie zaistnienia szkody w mieniu objętej umową ubezpieczenia w ramach Rozdziału I niniejszych ogólnych warunków, z zastrzeżeniem wyłączeń szczegółowych zawartych w niniejszym Rozdziale.
2. Koszty dodatkowe, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować w szczególności następujące kategorie:
  - 1) koszty użytkowania systemów zewnętrznych,
  - 2) koszty wynajmu urządzeń i/lub pomieszczeń zastępczych,
  - 3) koszty koniecznego opracowania i zastosowania nowych procedur i metod pracy,
  - 4) dodatkowe wynagrodzenia dla stałych oraz dodatkowo zatrudnionych pracowników,
  - 5) koszty usług osób trzecich.
3. Kategorie kosztów objęte ochroną ubezpieczeniową pozostają wyszczególnione w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.

§ 18. SUMA UBEZPIECZENIA

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego na podstawie szacowanej w maksymalnym okresie odszkodowawczym kwoty niezbędnych i uzasadnionych dodatkowych kosztów, mających na celu uniknięcie zakłócenia lub przerwania prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności gospodarczej, przekraczających koszty ponoszone w trakcie prowadzenia działalności przed datą powstania szkody.
2. Suma ubezpieczenia ustalana jest oddzielnie dla kosztów proporcjonalnych i nieproporcjonalnych.
3. Dla kosztów proporcjonalnych ustalany jest dodatkowo limit odpowiedzialności odpowiadający maksymalnej miesięcznej kwocie wydatków, który stanowi górną granicę odpowiedzialności Avivy za okres 1 miesiąca.
4. Suma ubezpieczenia dla danego rodzaju kosztów, wskazana w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, stanowi górną granicę odpowiedzialności Avivy w maksymalnym okresie odszkodowawczym, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.

§ 19. SYSTEM UBEZPIECZENIA

Umowa ubezpieczenia zawierana jest w systemie na pierwsze ryzyko.

§ 20. MAKSYMALNY OKRES ODSZKODOWAWCZY

Maksymalny okres odszkodowawczy ustalany jest przez Ubezpieczającego i wskazany w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.

§ 21. WYŁĄCZENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Aviva nie ponosi odpowiedzialności za koszty dodatkowe będące wynikiem szkody w mieniu, jeśli do takiej szkody doszło wskutek zaistnienia zdarzenia losowego, za które Aviva wolna jest od odpowiedzialności zgodnie z postanowieniami Rozdziału I niniejszych ogólnych warunków, niezależnie od ewentualnych rozszerzeń umowy ubezpieczenia zawartej w oparciu o postanowienia Rozdziału I niniejszych ogólnych warunków.
2. Odpowiedzialność Avivy jest również wyłączona w przypadku, kiedy:
  - 1) szkoda w mieniu jest wynikiem:
    - a) kradzieży z włamaniem, rabunku lub aktów wandalizmu,
    - b) działania powodzi, huraganu, deszczu nawalnego,
    - c) trzęsienia ziemi, lawiny, zapadnięcia się ziemi lub wybuchu wulkanu,
  - 2) koszty dodatkowe powstały w wyniku:
    - a) decyzji właściwych władz lub organów, która uniemożliwia lub opóźnia odbudowę zniszczonego lub uszkodzonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności gospodarczej przez Ubezpieczającego,
    - b) braku środków finansowych u Ubezpieczającego niezbędnych do tymczasowej odbudowy lub zastąpienia zniszczonego, uszkodzonego mienia lub też odtworzenia zniszczonego mienia w normalnym trybie, w tym wskutek niedoubezpieczenia mienia w umowie ubezpieczenia majątkowego,
    - c) przeprowadzenia przeglądów lub modernizacji, które wydłużyły czas trwania przerwy lub zakłócenia w działalności Ubezpieczającego,
    - d) innowacji i ulepszeń wprowadzonych w trakcie odbudowy zniszczonego lub uszkodzonego mienia,
    - e) niemożności ściągnięcia należności,
    - f) kar pieniężnych, grzywnien lub odszkodowań, do których zapłaty Ubezpieczający będzie zobowiązany w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań wskutek zaistniałej szkody w mieniu,
    - g) szkód w urządzeniach i instalacjach pomocniczych, które to urządzenia obejmują w szczególności: urządzenia klimatyzacyjne, agregaty prądotwórcze stanowiące niezależne źródła energii (w tym urządzenia awaryjnego podtrzymania zasilania), dyżurne agregaty prądotwórcze, przetworniki częstotliwości oraz inne urządzenia wspomagające niezakłócone działanie sprzętu elektronicznego,
    - h) nieuzasadnionej zwłoki ze strony Ubezpieczającego w ponownym podjęciu działalności.
3. Dodatkowo ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kosztów w odniesieniu, do których odpowiedzialność uregulowana jest w Rozdziale II niniejszych ogólnych warunków.

§ 22. USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY

1. Jako wysokość szkody przyjmuje się wartość niezbędnych kosztów mających na celu uniknięcie zakłócenia lub przerwania prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności, przekraczających koszty ponoszone w trakcie prowadzenia działalności przed datą powstania szkody i poniesionych w trakcie okresu odszkodowawczego.

2. Wysokość szkody określa się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania.
3. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się kosztów innowacji i ulepszeń.

§ 23.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, z zastrzeżeniem, że od ustalonej wysokości szkody odejmuje się kwotę kosztów zaoszczędzonych w związku z poniesieniem kosztów dodatkowych w wyniku zakłócenia lub przerwania działalności.
2. Od ostatecznej wartości wyliczonego odszkodowania potrąca się franszyzy redukcyjne w wysokości wskazanej w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia. Jeżeli w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia wskazany jest dla kosztów proporcjonalnych okres wyczekiwania, kwotę wyliczonego odszkodowania pomniejsza się o kwotę obliczoną przez pomnożenie średniej dziennej wartości kosztów dodatkowych proporcjonalnych w okresie odszkodowawczym przez wskazaną liczbę dni.

KLAUZULE I POSTANOWIENIA GENERALNE DLA ROZDZIAŁÓW I, II I III

§ 24.

MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Mienie, o którym mowa w §3 Rozdziału I oraz w § 10 Rozdziału II (dane, wymienne nośniki danych), pozostaje objęte ubezpieczeniem w miejscu określonym w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, a także podczas jego przenoszenia lub przemieszczania w obrębie tego miejsca.
2. W razie zajścia zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia, powodującego bezpośrednie zagrożenie mienia objętego ochroną ubezpieczeniową i podjęcia działań mających na celu niedopuszczenie do powstania szkody lub zwiększenia się jej rozmiarów, w wyniku których mienie zostanie usunięte z miejsca ubezpieczenia, jest ono objęte ochroną ubezpieczeniową w nowej lokalizacji, do której zostało przeniesione przez okres nie dłuższy niż 10 dni od daty przeniesienia. Warunkiem jest niezwłoczne, pisemne zgłoszenie do Avivy faktu przeniesienia mienia. Powyższy okres może zostać przedłużony po uzyskaniu przez Avivę pisemnego wniosku od Ubezpieczającego dotyczącego chęci takiego przedłużenia i potwierdzeniu tego faktu przez Avivę.
3. Ponadto, zapasowe kopie zbiorów danych oraz dane archiwalne wraz z wymiennymi nośnikami danych, na których są one zapisane, pozostają objęte ochroną ubezpieczeniową także w miejscach ich przechowywania oraz podczas transportu na trasie pomiędzy miejscem ubezpieczenia a miejscem ich przechowywania.

§ 25.

WYŁĄCZENIA OGÓLNE

1. Aviva nie ponosi odpowiedzialności za szkodę powstałą bezpośrednio lub pośrednio wskutek:
    - 1) działania promieniowania jonizującego lub skażenia radioaktywnego pochodzącego z jakiegokolwiek źródła, a w szczególności z paliwa jądrowego lub z jakichkolwiek odpadów promieniotwórczych powstałych w wyniku reakcji rozpadu albo syntezy jądrowej,
    - 2) następujących zdarzeń (niezależnie od faktu, czy do powstania szkody przyczyniły się w jakimkolwiek stopniu inne zdarzenia oddziaływujące jednocześnie lub w dowolnej kolejności ze zdarzeniami wymienionymi poniżej):
      - a) wojny, najazdu, wrogiego działania drugiego państwa, agresji zbrojnej lub działań wojennych bez względu na fakt czy wojna została wypowiedziana czy też nie, wojny domowej, buntu, przewrotu, rewolucji, powstania lub niepokojów społecznych przybierających rozmiary powstania, przewrotu wojskowego, działań uzurpatorskich, wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego,
      - b) jakiegokolwiek aktu terroryzmu obejmującego w szczególności:
        - użycie lub groźbę użycia siły lub przemocy,
        - pozbawienie życia, zniszczenie lub uszkodzenie mienia (obejmujące także usiłowanie, przygotowanie, pomocnictwo lub groźbę pozbawienia życia czy też zniszczenia lub uszkodzenia mienia), w szczególności na skutek działania promieniowania radioaktywnego lub zanieczyszczenia środkami chemicznymi lub biologicznymi
- dokonane przez jakiegokolwiek osoby lub grupy osób podejmujących działania w szczególności z pobudek politycznych, religijnych lub ideologicznych, tak aby:

- osiągnąć cele wynikające z przekonania, niezależnie od faktu, czy cele takie zostały w jakiegokolwiek formie zaimplementowane lub sprecyzowane,
- zastraszyć społeczeństwo lub jakąkolwiek jego część,

- c) wszelkich działań przedsięwziętych w związku z kontrolowaniem, zapobieganiem lub zwalczaniem skutków zdarzeń wymienionych w literach a) i b), a także wszelkich działań pozostających w jakiegokolwiek relacji do zdarzeń wymienionych w literach a) i b).
  - 3) rozruchów, strajków, lokautów, niepokojów społecznych,
  - 4) konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia, które nastąpiło na mocy aktu prawnego, niezależnie od jego formy, wydanego przez władze państwowe lub samorządowe,
  - 5) skażenia lub zanieczyszczenia środowiska lub ubezpieczonego mienia odpadami przemysłowymi, a także emitowanymi do otoczenia zanieczyszczeniami,
  - 6) umyślnego działania lub zaniechania albo rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub osób, za które Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność,
  - 7) uszkodzenia, zmiany lub zniszczenia, a także ograniczenia zakresu funkcjonalności, dostępności lub działania jakiegokolwiek systemu komputerowego, sprzętu komputerowego (hardware), oprogramowania (software), programów, danych, nośników danych lub mediów służących do przechowywania danych informatycznych, mikroprocesorów, układów scalonych lub podobnych urządzeń lub komponentów stanowiących część sprzętu komputerowego, jeśli zdarzenia opisane powyżej nastąpiły jako rezultat umyślnego (tj. z zamiarem wyrządzenia szkody) lub też przypadkowego przesłania lub przekazania (elektronicznie lub w inny sposób) programu zawierającego jakiegokolwiek instrukcje lub kody logiczne działające w niszczący sposób, w szczególności obejmujące wirusy, „robaki” komputerowe lub też programy określone mianem „koni trojańskich”, „bomb logicznych” lub analogicznie działające; jeżeli tego rodzaju programy mogą być zidentyfikowane jako przyczyna zaistniałej szkody, ich zadziaływanie będzie traktowane jako zdarzenie wyłączone z zakresu ubezpieczenia.
2. Na Ubezpieczającym spoczywa obowiązek udowodnienia, że wymienione w ust. 1 pkt. 2), 3) lub 4) zdarzenia, jako fakty powszechnie znane, nie były bezpośrednią lub pośrednią przyczyną powstania szkody.

§ 26.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia następuje na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego lub jego przedstawiciela skierowanego do Avivy.
2. Wniosek powinien zawierać co najmniej:
  - 1) imię i nazwisko/firmę, siedzibę i adres Ubezpieczającego i Ubezpieczonego jeżeli jest on inną osobą niż Ubezpieczający,
  - 2) miejsce, przedmiot, sumę, zakres i okres ubezpieczenia,
  - 3) częstotliwość wykonywania kopii zapasowych i zapisów archiwalnych gromadzonych danych oraz miejsce ich przechowywania (tylko jeżeli umowa ubezpieczenia ma obejmować również Rozdział II niniejszych ogólnych warunków),
  - 4) maksymalny okres odszkodowawczy oraz limit miesięczny dla kosztów proporcjonalnych (tylko jeżeli umowa ubezpieczenia ma obejmować również Rozdział III niniejszych ogólnych warunków),
  - 5) opis posiadanych zabezpieczeń przeciwpożarowych i antywłamaniowych oraz ich stan techniczny, zarówno w miejscu ubezpieczenia jak i w miejscu przechowywania kopii zapasowych i danych archiwalnych,
  - 6) opis bezpośredniego otoczenia miejsca ubezpieczenia (w tym zagrożeń naturalnych),
  - 7) informacje o zaistniałych w okresie ostatnich 5 lat szkodach w przedmiocie ubezpieczenia lub powstałych w związku z takimi szkodami kosztach dodatkowych, bez względu na to, czy mienie lub koszty były objęte ochroną ubezpieczeniową i czy za szkodę zostało wypłacone odszkodowanie, z podaniem przyczyny powstania szkody, jej wysokości oraz kwoty otrzymanego odszkodowania.
3. Aviva zastrzega sobie prawo żądania od Ubezpieczającego lub jego przedstawiciela dodatkowych informacji, jeżeli uzna, że dotychczas otrzymane nie są wystarczające do prawidłowej oceny ryzyka.
4. Ubezpieczający lub jego przedstawiciel zobowiązany jest według swojej najlepszej wiedzy udzielić informacji wymienionych w formularzu wniosku lub co najmniej wymienionych w ust. 2 oraz odpowiedzieć na wszystkie pytania zawarte w jakichkolwiek pismach Avivy, a także podać wszystkie znane sobie okoliczności istotne dla oceny ryzyka i zakresu odpowiedzialności. Jeżeli pomimo braku podania informacji lub nieudzielenia odpowiedzi w odniesieniu do którejkolwiek z poruszonych przez Avivę kwestii zawarta została umowa ubezpieczenia, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

5. Jeżeli okoliczności, na podstawie których Aviva zawarła umowę ubezpieczenia, uległy zmianie w trakcie okresu ubezpieczenia, Ubezpieczający lub jego przedstawiciel jest zobowiązany zawiadomić Avivę o takich zmianach niezwłocznie po powzięciu o nich wiadomości.
6. Aviva nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do powyższego naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie losowe przewidziane umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
7. W przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na cudzy rachunek, Ubezpieczający jest zobowiązany przekazać osobie zainteresowanej, przed przystąpieniem tej osoby do takiej umowy ubezpieczenia, warunki umowy ubezpieczenia, w szczególności niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia sprzętu elektronicznego wraz z informacją o postanowieniach wzorca umownego, na piśmie lub jeżeli osoba zainteresowana wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku, rozumianym jako materiał lub urządzenie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci.

§ 27.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Wysokość składki należnej z tytułu udzielonej przez Avivę ochrony ubezpieczeniowej obliczana jest jako iloczyn:
  - 1) przyjętej w umowie ubezpieczenia stawki ustalonej w szczególności w oparciu o następujące kryteria:
    - a) dla Rozdziału I – zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej, rodzaj prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności, rodzaj i stan techniczny mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową, lokalizacja miejsca ubezpieczenia, posiadane zabezpieczenia ppoż. i antywłamaniowe oraz ich stan techniczny, dotychczasowa szkodowość,
    - b) dla Rozdziału II – rodzaj prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności, częstotliwość wykonywania kopii zapasowych oraz zapisów archiwalnych gromadzonych danych oraz sposób ich przechowywania, dotychczasowa szkodowość,
    - c) dla Rozdziału III – rodzaj prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności, długość maksymalnego okresu odszkodowawczego, dotychczasowa szkodowość,
  - 2) oraz zadeklarowanej przez Ubezpieczającego sumy ubezpieczenia.
2. Wysokość składki z tytułu udzielonej przez Avivę ochrony ubezpieczeniowej jak również termin jej płatności wskazane są w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia. W razie braku określenia terminu płatności, składka lub jej rata należy Avivie powinna zostać w pełni opłacona w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
3. Na wniosek Ubezpieczającego składka może zostać rozłożona na raty. W razie rozłożenia płatności składki na raty, z chwilą uznania przez Avivę rozszczenia niezapłacone raty składki stają się natychmiast wymagalne. Jeżeli Ubezpieczający nie opłaci pozostałych rat składki, Aviva pomniejszy o tę sumę należne odszkodowanie.
4. Jeżeli płatność składki lub jej raty dokonywana jest w formie przelewu bankowego, za termin zapłaty uważa się dzień złożenia polecenia zapłaty, pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się ilość środków pozwalająca na realizację przelewu.
5. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zaistnienia zdarzenia losowego, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.

§ 28.

CZAS TRWANIA UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na okres ubezpieczenia wskazany w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność Avivy rozpoczyna się pierwszego dnia okresu ubezpieczenia i kończy się z upływem ostatniego dnia tego okresu.
2. Jeżeli Aviva ponosiła odpowiedzialność z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej raty, a składka lub jej rata nie zostały opłacone w ustalonym terminie, Aviva ma prawo wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, zawiadamiając o tym Ubezpieczającego i jednocześnie zachowując prawo żądania zapłaty składki za okres, przez który faktycznie ponosiła odpowiedzialność. W razie braku wypowiedzenia umowy, rozwija się ona z końcem okresu, na który przypadała niezapłacona składka, a Aviva zachowuje prawo do

żądania zapłaty składki za okres, przez który faktycznie ponosiła odpowiedzialność.

3. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia Aviva nie poinformowała Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki za okres, w jakim Aviva udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
4. Umowa ubezpieczenia może zostać wypowiedziana przez Avivę ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli zgłaszając roszczenie z jej tytułu Ubezpieczający świadomie wprowadził Avivę w błąd lub zataił istotne informacje.
5. W przypadku opłacania składki w ratach, jeżeli którakolwiek z kolejnych rat składki nie zostanie opłacona w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty wysłanego przez Avivę po upływie wskazanego na polisie terminu płatności raty składki odpowiedzialność Avivy ustaje i uznaje się, że umowa ubezpieczenia została zawarta na okres do dnia, w którym upływa wymienione 7 dni.
6. W razie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, jej wypowiedzenia lub rozwiązania albo wygaśnięcia z innych przyczyn, Aviva dokona zwrotu składki proporcjonalnie do niewykorzystanego okresu ubezpieczenia.
7. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione, za zgodą Avivy, na jego nabywcę. Przeniesienie tych praw bez zgody Avivy uznaje się za bezskuteczne. W razie przeniesienia praw, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony, za zgodą Avivy, umówiły się inaczej. Pomimo przejścia tych obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia własności przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę. Jeżeli natomiast prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia własności przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

§ 29.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO

1. Ubezpieczający zobowiązany jest do:
  - 1) utrzymywania we własnym zakresie i na własny koszt zajmowanych i wykorzystywanych pomieszczeń, budynków, budowli, maszyn, urządzeń i wyposażenia oraz ich zabezpieczeń w dobrym stanie technicznym, a także podejmowania stosownych działań zapobiegawczych oraz wszelkich uzasadnionych środków ostrożności w celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia lub powiększenia się szkody,
  - 2) eksploatacji posiadanego mienia zgodnie z zaleceniami i wskazówkami jego producenta lub dostawcy, przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawa i norm, w szczególności w zakresie ochrony osób i mienia, ochrony przeciwpożarowej, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami,
  - 3) wykonywania kopii zapasowych i zapisów archiwalnych gromadzonych danych z częstotliwością nie mniejszą niż jeden raz w tygodniu, jeżeli umowa ubezpieczenia obejmuje również Rozdział II niniejszych ogólnych warunków,
  - 4) stosowania się do wszelkich norm, zaleceń i wymogów organów administracji państwowej i samorządowej dotyczących bezpieczeństwa prowadzonej działalności,
  - 5) niezwłocznego powiadomienia Avivy o wszelkich zmianach okoliczności mogących mieć wpływ na ocenę dokonaną przez Avivę przyjętego do ubezpieczenia ryzyka i na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia szkody,
  - 6) wykonywania wszelkich zaleceń i zobowiązań wskazanych w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, a także powstałych w związku z wykonywaniem umowy ubezpieczenia.
2. Aviva zastrzega sobie prawo do inspekcji miejsca i przedmiotu ubezpieczenia w celu oceny ryzyka powstania szkód oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka. Koszty takiej inspekcji pokrywa w całości Aviva, o ile nie umówiono się inaczej.
3. W razie stwierdzenia zaistnienia zdarzenia losowego mogącego pociągnąć za sobą powstanie szkody w ubezpieczonym mieniu, które mogłoby stanowić podstawę do zgłoszenia roszczenia z tytułu umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych ogólnych warunków:
  - 1) Ubezpieczający jest zobowiązany:
    - a) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,

- b) niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 7 dni roboczych zawiadomić Avivę,
  - c) niezwłocznie zawiadomić policję, jeżeli istnieje podejrzenie, że utrata, zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia nastąpiły w rezultacie świadomego działania, którego celem było wyrządzenie szkody, lub też w przypadku istnienia innych znamion przestępstwa,
  - d) udzielić Avivie lub powołanym przez Avivę niezależnym ekspertom wszelkich wyjaśnień i udostępnić wszelkie dokumenty, które mogą okazać się niezbędne do ustalenia okoliczności powstania szkody, odpowiedzialności Avivy oraz określenia wysokości odszkodowania, przy czym Ubezpieczający obowiązany jest jednocześnie sporządzić, na podstawie posiadanych materiałów i na własny koszt, obliczenie poniesionych szkód oraz przygotować i przesłać Avivie roszczenie,
  - e) z zastrzeżeniem uzasadnionych działań podjętych w celu zabezpieczenia mienia lub zapobieżenia powiększania się rozmiarów szkody, Ubezpieczający zobowiązany jest do zachowania stanu faktycznego spowodowanego zdarzeniem losowym do czasu rozpoczęcia przez Avivę inspekcji bądź oględzin lub otrzymania zgody Avivy na przystąpienie do usuwania skutków szkody,
  - f) po uzyskaniu zgody Avivy przystąpić i przeprowadzić odbudowę, remont lub naprawę bez nieuzasadnionej zwłoki,
  - g) podjęcia bez nieuzasadnionej zwłoki wszelkich możliwych czynności w celu przywrócenia przerwanej lub zakłóconej działalności.
- 2) Przedstawiciele Avivy są upoważnieni:
- a) do wejścia na teren miejsca ubezpieczenia oraz inspekcji obiektów, w których wydarzyła się szkoda, a także do zabezpieczenia lub zatrzymania uszkodzonego mienia,
  - b) do rozporządzania odzyskami z mienia dotkniętego szkodą, z zastrzeżeniem, że w żadnym wypadku Ubezpieczający nie może, według jego woli, pozostawić uszkodzonego mienia Avivy,
  - c) do udzielenia Ubezpieczającemu zaleceń i wskazówek dotyczących postępowania zmierzającego do zminimalizowania rozmiaru ponoszonych kosztów dodatkowych proporcjonalnych i nieproporcjonalnych.
4. Jeżeli Ubezpieczający lub osoba, za którą ponosi odpowiedzialność z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełni obowiązku określonego w ust. 3 pkt. 1) litera a), odszkodowanie nie należy się.
5. W razie naruszenia przez Ubezpieczającego lub osobę, za którą Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, obowiązku wymienionego w ust. 3 pkt. 1) litera b), Aviva może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Avivie ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia losowego.

§ 30.

TRYB DOCHODZENIA ROSZCZEŃ

1. W razie zaistnienia zdarzenia losowego, które spowodowało powstanie szkody w ubezpieczonym mieniu, Ubezpieczający niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 7 dni roboczych, zawiadomi o tym fakcie Avivę.
2. Na podstawie zawiadomienia, Aviva przygotowuje i przekazuje Ubezpieczającemu wykaz dokumentów i informacji niezbędnych do ustalenia zakresu odpowiedzialności oraz wysokości szkody i odszkodowania. Na podstawie powyższego wykazu oraz postanowieniami niniejszych ogólnych warunków, Ubezpieczający obowiązany jest sporządzić obliczenie poniesionych szkód oraz przygotować i przesłać roszczenie. Aviva zastrzega sobie prawo żądania dokumentacji uzupełniającej, jeżeli na podstawie otrzymanych informacji nie będzie możliwa jednoznaczna ocena zaistniałej sytuacji.
3. W razie konieczności wizyty przedstawiciela Avivy w miejscu powstania zdarzenia (w celu dokonania oględzin mienia dotkniętego szkodą), Ubezpieczający zostanie niezwłocznie poinformowany o takim fakcie.
4. Na podstawie przedłożonych dokumentów oraz zebranych informacji Aviva przekazuje Ubezpieczającemu stanowisko dotyczące swojej odpowiedzialności, a w razie uznania roszczenia również wysokości szkody oraz wysokości przyznanego odszkodowania.
5. Postanowienia niniejszego paragrafu nie zwalniają Ubezpieczającego z obowiązku podjęcia działań określonych w § 29 ust. 3.
6. Od decyzji odmownej Ubezpieczającemu przysługuje możliwość odwołania się do sądu powszechnego wskazanego w § 37.
7. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia losowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy.

§ 31.

PODWÓJNE LUB WIELOKROTNE UBEZPIECZENIE

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać odszkodowania przenoszącego wysokość szkody. Aviva

odpowiada wobec innych ubezpieczycieli do wysokości szkody w takim stosunku w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia zawartej przez Ubezpieczającego z innym ubezpieczycielem, uzgodniono, że suma wypłacana przez tego ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, Ubezpieczający nie może żądać wobec Avivy zapłaty odszkodowania w części przenoszącej wysokość szkody. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami przyjmuje się, że w ubezpieczeniu o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, suma ubezpieczenia równa jest wartości przedmiotu ubezpieczenia.

§ 32.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

1. Aviva wypłaci odszkodowanie w ciągu trzydziestu dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Gdyby wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Avivy lub wysokości należnego odszkodowania okazało się niemożliwe w powyższym terminie, Aviva wypłaci odszkodowanie najpóźniej w ciągu czternastu dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, z zastrzeżeniem, że jeśli na podstawie przedłożonych przez Ubezpieczającego dokumentów możliwe będzie określenie bezspornej części odszkodowania, zostanie ona wypłacona w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
2. Wypłata odszkodowania nie powoduje zmniejszenia sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że powyższe postanowienie nie ma zastosowania dla przedmiotów ubezpieczenia ubezpieczanych w systemie na pierwsze ryzyko lub zdarzeń losowych, dla których ustalono limit odpowiedzialności.

§ 33.

PLATNICZY PODATKÓW POŚREDNICH

Jeżeli Ubezpieczający jest uprawniony do odliczania podatku od towarów i usług VAT naliczanego przy nabyciu mienia, to wszelkie dane liczbowe, o których mowa w niniejszych ogólnych warunkach (w szczególności wartości, sumy ubezpieczenia, limity odpowiedzialności, koszty, odszkodowania), nie będą uwzględniały tego podatku.

§ 34.

ZABEZPIECZENIE PRAWA DO REGRESU

1. Z dniem zapłaty odszkodowania, roszczenia przysługujące Ubezpieczającemu przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na Avivę do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli Aviva pokryła tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Avivy.
2. Nie przechodzą na Avivę roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba, że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający zobowiązany jest udzielić Avivie, zarówno przed jak i po wypłacie odszkodowania, wszelkiej pomocy przy dochodzeniu roszczeń regresowych wobec osób trzecich odpowiedzialnych za szkodę, w tym dostarczyć odpowiednie dokumenty i udzielić niezbędnych Avivie informacji.
4. Jeżeli Ubezpieczający bez zgody Avivy zrzekł się w całości lub części roszczenia przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę lub też w nienależyty sposób wykonuje obowiązki określone w ust. 3, Aviva może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć.

§ 35.

POSTANOWIENIA DODATKOWE

1. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmiennie od określonych w niniejszych ogólnych warunkach, z zastrzeżeniem, że postanowienia te nie mogą być sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.
2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia uwzględnione zostały dodatkowe lub odmiennie postanowienia umowne, mają one pierwszeństwo przed postanowieniami niniejszych ogólnych warunków.
3. Ubezpieczający jest zobowiązany informować Avivę o jakichkolwiek zmianach siedziby i adresu. Jeżeli Ubezpieczający zmienił siedzibę lub adres i nie zawiadomił o tym fakcie Avivy, jakkolwiek korespondencja skierowana na adres ostatniej znanej siedziby Ubezpieczającego wywiera skutki prawne od chwili, w której byłaby doręczona gdyby Ubezpieczający nie zmienił siedziby. Postanowienie zdania poprzedniego nie dotyczy Ubezpieczającego będącego konsumentem.

§36.

REKLAMACJE

1. Organem właściwym do rozpatrzenia reklamacji jest Zarząd Avivy lub upoważnieni przez Zarząd pracownicy Avivy.

2. Reklamacje mogą być składane:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście w Avivie lub w jednostce Avivy obsługującej jej klientów albo przesyłką pocztową, w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe,
  - 2) ustnie – telefonicznie dzwoniąc pod numer (+48) 22 557 44 44 albo osobiście do protokołu podczas wizyty w Avivie lub jednostce Avivy obsługującej jej klientów,
  - 3) w formie elektronicznej – z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, na adres: reklamacje@aviva.pl.
3. O sposobie rozpatrzenia reklamacji powiadomimy osobę, która ją zgłosiła – w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji (w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2011 roku Nr 199, poz. 1175)). Odpowiedź tą możemy dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek zgłaszającego reklamację.
4. Rozpatrzymy złożoną reklamację i udzielimy odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 (trzydziestu) dni od dnia jej otrzymania, przy czym do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w § 36 ust. 4, wyjaśnimy w informacji przekazywanej osobie zgłaszającej reklamację, przyczynę opóźnienia, wskażemy okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określimy przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 (sześćdziesięciu) dni od dnia otrzymania reklamacji.
6. Osoba zgłaszająca reklamację jest uprawniona do złożenia odwołania od decyzji Avivy dotyczącej złożonej reklamacji. W sprawach odwołań stosuje się odpowiednio postanowienia § 36 ust. 1-5.
7. Zgłaszającemu reklamację, w sytuacji nieuwzględnienia jego roszczeń w powyższym trybie rozpatrywania reklamacji, przysługuje prawo do złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego. Osobie fizycznej będącej ubezpieczającym, ubezpieczonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wystąpienia do Rzecznika Finansowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów pomiędzy klientem a podmiotem rynku finansowego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Rzecznik Finansowy jest uprawniony do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązania sporów konsumenckich, o którym mowa w ustawie z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich. Udział w postępowaniu jest dla Avivy obowiązkowy. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie: www.rf.gov.pl.
8. Aviva podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
9. Konsumentowi przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskiego lub Powiatowego Rzecznika Konsumenta.
10. Sposób i tryb rozpatrywania wniosków i skarg przez podmioty, o których mowa w § 36 ust. 7-9 regulują właściwe przepisy.

§37. WŁAŚCIWOŚĆ SĄDOWA

Powództwo o roszczenie z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub innego uprawnionego z umowy ubezpieczenia, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia

§38. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Do umów ubezpieczenia zawieranych na podstawie niniejszych ogólnych warunków stosować się będzie prawo polskie.
2. W sprawach nie uregulowanych w niniejszych ogólnych warunkach lub nie uzgodnionych dodatkowo, mają zastosowanie obowiązujące przepisy prawa.
3. Niniejsze ogólne warunki zostały przyjęte Uchwałą Zarządu Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S. A. z dnia 22.12.2016 roku i mają zastosowanie do umów zawieranych począwszy od dnia 10.01.2017 r.

ZAŁĄCZNIK NR 1 KLAUZULE INDYWIDUALNE KLAUZULA NR 007 KOSZTY FRACHTU LOTNICZEGO

Z zachowaniem postanowień i wyłączeń ogólnych warunków niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Aviva rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I o niezbędne i uzasadnione koszty dodatkowe poniesione przez Ubezpieczającego z tytułu frachtu lotniczego, pod warunkiem że koszty takie zostaną poniesione w związku z pracami mającymi na celu naprawienie szkody objętej ochroną ubezpieczeniową na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

Jeżeli suma ubezpieczenia zniszczonego, utraconego lub uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia jest mniejsza niż suma, która powinna być zadeklarowana, odszkodowanie należne z tytułu niniejszej Klauzuli zostanie zmniejszone w takiej samej proporcji.

Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia oraz fransyza redukcyjna dla kosztów obejmowanych ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej Klauzuli wskazane są w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 101 UBEZPIECZENIE SPRZĘTU PRZENOŚNEGO

Z zachowaniem postanowień i wyłączeń ogólnych warunków niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Aviva rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I o szkody powstałe w elektronicznym sprzęcie przenośnym podczas jego użytkowania poza miejscem ubezpieczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

W razie kradzieży z włamaniem lub rabunku spoza miejsca ubezpieczenia oraz szkód spowodowanych upuszczeniem, fransyza redukcyjna wynosi 20 proc. wysokości szkody, jednak nie mniej niż kwota wskazana w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.

W razie kradzieży z włamaniem ubezpieczonego sprzętu z pojazdu, Aviva wypłaci odszkodowanie tylko wówczas, gdy:

- 1) pojazd był wyposażony w stały dach i został po zaparkowaniu należycie zamknięty,
- 2) zostanie udowodnione przez Ubezpieczającego, że sprzęt został skradziony w godzinach od 6.00 do 22.00, przy czym zastrzeżenie to nie ma zastosowania, jeżeli pojazd był zaparkowany w zamkniętym garażu lub na parkingu strzeżonym,
- 3) ubezpieczony sprzęt był przechowywany w bagażniku pojazdu lub innym schowku stanowiącym wyposażenie pojazdu i nie był widoczny z zewnątrz.

KLAUZULA NR 102 ROZSZERZENIE ZAKRESU TERYTORIALNEGO

Z zachowaniem postanowień i wyłączeń ogólnych warunków niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Aviva rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I o szkody powstałe w elektronicznym sprzęcie przenośnym podczas jego użytkowania poza terenem Rzeczypospolitej Polskiej. Zakres terytorialnych ochrony ubezpieczeniowej wskazany jest w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 147 UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD DATY DOSTAWY

Z zachowaniem postanowień i wyłączeń ogólnych warunków niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Aviva rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I o szkody powstałych w sprzęcie elektronicznym lub jego częściach od daty dostawy lub odbioru, pod warunkiem że:

- 1) sprzęt elektroniczny i jego części są składowane w oryginalnych opakowaniach, w pomieszczeniach do tego przystosowanych, zgodnie z zaleceniami producenta,
- 2) termin składowania od daty dostawy lub odbioru do zakończenia testów nie przekracza 6 miesięcy, chyba że w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia wyraźnie został zaznaczony dłuższy okres.

Ochrona ubezpieczeniowa na warunkach niniejszej Klauzuli obejmuje wyłącznie szkody w stopniu, w jakim za takie szkody odpowiada Ubezpieczający. Szkody, za które na podstawie obowiązujących przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialne są osoby trzecie, działające w charakterze dostawcy, producenta, sprzedawcy, spedytora, przewoźnika lub też innego usługodawcy lub podwykonawcy nie są objęte ochroną ubezpieczeniową.

Ochrona ubezpieczeniowa na warunkach niniejszej Klauzuli kończy się z chwilą zakończenia rozruchu próbnego i testów (dla sprzętu, dla którego przeprowadzenie rozruchu oraz testów jest wymagane), kiedy normalne działanie sprzętu zostało rozpoczęte lub może być rozpoczęte w razie potrzeby.

Aviva zastrzega sobie prawo do przedłużenia okresu ochrony udzielanej na podstawie niniejszej Klauzuli oraz do określenia dodatkowych warunków, na jakich przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej może zostać udzielone. W takim przypadku stosowne postanowienia znajdują się zawarte na piśmie.

